

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Telefon: (06-1) 443-5573, Telefax: (06-1) 443-5733

BM telefon: 33-104, 33-140, BM telefax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/269- /2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Előadó: dr. Nánási Zoltán

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **budapesti** lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 34/2012. (I. 31.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Törvényszéknek címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Törvényszékhez (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos 2011. március 23-án közvetlenül a Panasztestület előtt terjesztette elő panaszbeadványát a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel szemben és kérte, hogy ügyét a Panasztestület vizsgálja ki. Az előadott panasz az alábbiakban foglalható össze.

A panaszos 2011. március 15-én 11:00 óra körüli időben a Budapest, XIV. kerület Hősök terén bejelentett ünnepségen vett részt, és kórustársával, J. Cs. G.-vel a Himnusz eléneklésébe kezdett. Röviddel ezután, még az éneklés alatt vele szemben rendőri intézkedés foganatosítására került sor, mivel ő az énekszó miatt az időközben elhangzó felszólításokat nem értette. Ezt követően az éneklést félbeszakították vele és „előállítás címén” elvezették. Ezt az eljárásmódot a panaszos provokációnak tekintette, megítélése szerint előállítására a Himnusz eléneklése után is sor kerülhetett volna. Az ügy miatt az intézkedő rendőröket és parancsnokukat teszi felelőssé, akiknek az „otrombasága” hangos nemtetszést váltott ki a jelenlévőkből.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- a rendőrök által a Himnusz éneklése közben foganatosított intézkedést, valamint
- előállítását.

A Panasztestület álláspontja szerint a rendőri fellépés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló (azóta hatályon kívül helyezett) 1949. évi XX. törvény 55. § (1) bekezdésében foglalt személyes szabadsághoz való jogát és a 2. § (1) bekezdésben foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való jogát.

Megállapította, hogy az előállításra jogszerűen került sor, azonban az alkalmazott intézkedés nem felelt meg az arányosság törvényi követelményének, így az a panaszos személyi szabadsághoz való jogának sérelméhez vezetett.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos 2011. március 23-án, a Panasztestület előtt előterjesztett panaszbeadványa;
- az előállítás végrehajtásáról és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 2011. március 15-én kelt, 01000/23066/2011/id. számú jelentés;
- a 2011. március 15-én kelt parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- 18140-823/2011. ált. sz. határozat az előállítás tartamának meghosszabbításáról;
- az előállított személy nyilatkozata (előállító helyiségben történő elhelyezéskor, a tájékoztatás, stb. megtörténtéről);
- a panaszolt intézkedést végrehajtó rendőrök tanúmeghallgatási jegyzőkönyvei (01000-105/515/2011. P. számokon);

- Budapest rendőrfőkapitányának 01000/940/2011. ált. sz. egyedi utasítása (Budapest teljes területének 2011. január 6. napján 0:00 órától 2011. június 30. napján 24:00 óráig tartó fokozott ellenőrzéséről);
- 01814-813-12/2011. szabs. sz. tanúmeghallgatási jegyzőkönyv;
- 01814-813-1/2011. szabs. sz. jegyzőkönyv, eljárás alá vont személy meghallgatásáról.

III.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1.) A panaszos sérelmezte, hogy a vele szemben fogatosított intézkedés megkezdésére a Himnusz éneklése közben került sor.

A panaszos előállításáról készült 01000/22066/2011. id. sz. jelentés szerint 2011. március 15-én a Hősök terén nemzeti ünneppel kapcsolatos bejelentett rendezvényt tartottak, melynek kezdetén a színpaddal szemben „egy soros katonai alakzatban kb. 100-200 egységes formaruhába öltözött személy állt”. A jelenlévők ezzel szabálysértést követtek el, felszólításuk a szabálysértés abbahagyására 10:50 órakor megtörtént. Mivel a jelenlévők a szabálysértés továbbfolytatásával nem hagytak fel, másodszori felszólításukra 10:51 órakor, a harmadszori felszólításukra 10:52 órakor sor került. Ezt követően megkezdődött az egyenruhás személyek igazoltatása és előállítása.

A fentiek során a panaszos és társa a téren álló formaruhásokkal együtt, ünnepi ruházatban elkezdte énekelni a Himnuszt. A panaszos intézkedés alá vonására 11:05 órakor került sor, mivel magatartásával zavarta a rendőri intézkedést. Miután a felszólításnak, mely szerint az énekléssel hagyjon fel, nem tett eleget (a szabálysértést felszólítás ellenére folytatta), sor került az előállítására (a BRFK II. ker. Gyorskocsi utcai épületébe), melyet a panaszos tudomásul vett. A panaszossal szemben az intézkedő rendőr szabálysértési feljelentést is tett.

Az intézkedést fogatosító rendőrök, tanúkenti meghallgatásuk során egyöntetűen azt nyilatkozták, hogy a színpadon álló személyek (a panaszos és társa) előállítására parancsnokuk utasítására került sor, mivel ezen személyek cselekményükkel szabálysértést valósítottak meg. A két éneklő előállítására az utasításnak megfelelően, haladéktalanul sor került. A 01000-105/515/18/2011/P. sz. tanúmeghallgatási jegyzőkönyv szerint a rendezvényt biztosító parancsnok megítélése szerint az, hogy ketten a színpadon a Himnuszt énekelték, a többiekkel szemben folytatott intézkedéseket zavarta, az éneklés abbahagyására irányuló utasítását ezért adta. A tanú – a többi tanú elmondásával teljes mértékben egybehangzóan – elmondta, hogy az általa irányított rendőri egységek az intézkedéseket egyszerre kezdeményezték és *azok már a Himnusz felhangzását megelőzően* folytak.

Megállapítom, hogy a panaszos előállítására a Rendőrségnek az Rtv. 33. § (2) bek. f) pontja alapján volt jogalapja, az intézkedési kötelezettsége fennállt, különös tekintettel arra, hogy a Himnusz kezdő sorainak elhangzása után minden más, intézkedés alá vont személy vigyázzba állt, mely a velük szemben fogatosított intézkedés tovább folytatását meghiúsította, illetőleg megnehezítette.

Az intézkedés megkezdésére az Rtv.-ben írt formaságok megtartásával került sor, felszólítva a panaszost, hogy énekével hagyjon fel, mert amiatt a megkezdett rendőri intézkedések befejezése aránytalanul megnehezült. A panaszos társával szemben a másik intézkedő rendőr hasonlóan járt el.

Az Rtv. 19. §-a szerint „*a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.*” Minthogy a rendőrök által foganatosított intézkedés nem volt jogszerűtlen, valamint esetleges jogszerűtlensége sem volt a helyszínen mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható, az idézett törvényi rendelkezés alapján megállapítom, hogy a panaszossal szemben foganatosított intézkedés törvényes volt.

Megállapítom továbbá, hogy az intézkedés az Rtv. 15. §-ában előírt arányosság általános követelményének is megfelelt, mert annak célja az volt, hogy a többi intézkedés alá vonttal szemben megkezdett intézkedés sikeresen befejezhető legyen. Ennek során az intézkedés alá vont személy egyedüli kötelezettsége az éneklés abbahagyása, valamint a rendőrrel történő együttműködés¹ (különösen a személyazonossága igazolása), így az intézkedés nem okozott olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem állt arányban az intézkedés törvényes céljával.

A fentiek alapján a panasznak a Himnusz éneklése során megkezdett intézkedésre, valamint az annak során történt igazoltatásra vonatkozó részét elutasítom.

Megjegyzem, hogy a Panasztestület állásfoglalása szerint „*a Testület nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét az intézkedés időpontjának megválasztása kapcsán*”.

2.) *A panaszos – általánosságban – sérelmezte továbbá, hogy őt igazoltatását követően elő is állították.*

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítom, hogy a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bek. f) pontja alapján került sor („*aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható [...]*”). A panaszos előállítása 2011. március 15-én 11:05 órától 2011. március 15-én 20:06 óráig tartott, az erről szóló igazolás alapján a panaszosnak sérülése, panasza nem keletkezett. A panaszossal a befogadás előtt aláíratott „Nyilatkozat” tájékoztatást nyújtott arról is, hogy előállításának várható időtartama eléri majd a 8 órát. Előállítása időtartamának meghosszabbítására egyébként a 18140-823/2011. ált. sz. alakszerű határozattal 2011. március 15-én sor került, mivel a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatásához az előállítás időtartamának meghosszabbítása vált indokolttá.

A fogvatartás során a panaszos szabálysértési eljárás keretein belül történő meghallgatására sor került, vele – és jelen lévő védőjével – az előállítás meghosszabbításáról szóló rendelkezést szóban is ismertették. Meghallgatása során (01814/813-1/2011/ szabs. sz.

¹ Hasonló végkövetkeztetésre jutott az Emberi Jogok Európai Bírósága a Barta kontra Magyarország ügyben (26137/04. sz. kérelem) hozott ítélete 71. pontjában is.

jegyzőkönyv, eljárás alá vont személy meghallgatásáról) elmondta, hogy a Himnusz éneklése során hozzá lépő rendőrök eljárását „bárdolatlanak” tartja, illetve hogy a vele szemben lefolytatott intézkedést nem az éneklés közben kellett volna megkezdeni.

A panaszos a meghallgatása után szabadításra került.

Megállapítom, hogy az előállítás végrehajtása a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, az alakszerűségek megtartásával történt, annak folyamán a panaszossal szemben az előállítás okát képező szabálysértési eljárás lefolytatását megkezdték, így az előállítás sem jogszerűtlennek, sem aránytalanak nem tekinthető. A fentiekre tekintettel az előállításra vonatkozó panaszt is elutasítom.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése², illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein³ alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Magyar Köztársaság alkotmányáról szóló – hatályon kívül helyezett – 1949. évi XX. törvény 2. § (1) és 55. § (1) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 15. és 19. §§-ai, 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata, (3) és (4) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6) és (7) bekezdései.

Budapest, 2012. április ,, ,,,

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány

² Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint: „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

³ Rtv. 93/A. § (6)-(7) bekezdései szerint:

„(6) A Testület a panaszt kilencven nap alatt vizsgálja meg. A Testület az állásfoglalását külső befolyástól mentesen alakítja ki. A Testület az állásfoglalását megküldi az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók számára.

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő harminc napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”